

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 1/05-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 10. januára 2005 o žiadosti generálneho prokurátora Slovenskej republiky z 30. novembra 2004 sp. zn. IV/1 GPt 753/04-11 o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu Vojenského obvodového súdu v Prešove plk. JUDr. J. V., bytom P., podľa čl. 136 ods. 3 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky s poukazom na § 74e ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov a § 175 písm. g) Trestného poriadku takto

r o z h o d o l :

Ústavný súd Slovenskej republiky **d á v a s ú h l a s** na trestné stíhanie sudcu Vojenského obvodového súdu v Prešove plk. JUDr. J. V., bytom P., pre skutky právne kvalifikované ako trestné činy výtržníctva a útoku na verejného činiteľa podľa § 202 ods. 1 a § 155 ods. 1 písm. b) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v žiadosti generálneho prokurátora Slovenskej republiky z 30. novembra 2004 sp. zn. IV/1 GPt 753/04-11.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. decembra 2004 doručená žiadosť generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) z 30. novembra 2004 sp. zn. IV/1 GPt 753/04-11 - na základe čl. 136 ods. 3 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), § 74e ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), § 175 písm. g) Trestného poriadku a § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov - o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu Vojenského obvodového súdu v Prešove plk. JUDr. J. V. (ďalej len „sudca vojenského súdu“) pre trestné činy výtržníctva podľa § 202 ods. 1 a útoku na verejného činiteľa podľa § 155 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, ktorých sa mal dopustiť na skutkovom základe, že

„- dňa 9. augusta 2004 v čase asi o 20.00 hodine v priestoroch baru MARCO v P., pod vplyvom alkoholických nápojov, fyzicky napadol hostí baru – P. N., D. B. a iných nestotožnených hostí - údermi rukami do oblasti tváre, údermi nohami do oblasti nôh, uhryznutím do ruky, hádzaním stoličiek, ktorým zároveň vulgárne nadával a následne zo stropu miestnosti odtrhol zvislé žalúzie, ktorým konaním spôsobil P. N., chytiac ho za nohavice a trenírky v oblasti genitálií, škodu roztrhnutím odevných zvrškov v sume najmenej 100,- Sk,

- dňa 9. augusta 2004 v čase asi o 20.35 hodine počas predvedenia z baru MARCO na Obvodné oddelenie Policajného zboru Slovenskej republiky Prešov – juh za účelom zistenia totožnosti, v služobnom motorovom vozidle v úseku jazdy z ulice Masarykovej na ulicu Vajanského, najskôr opakovane vulgárne nadával, vyhrážal sa prepustením zo služobného pomeru a väznením npor. J. H. a ppráp. M. Dž., príslušníkom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Slovenskej republiky v Prešove, služobne zaradeným v pohotovostnej motorizovanej jednotke Odboru poriadkovej polície, následne fyzicky napadol ppráp. M.

Dž. úderom ramenom ľavej ruky a päťou pravej ruky do oblasti tváre, bez vzniku zranení, ktorému odtrhol aj ľavú hodnotnú výložku na služobnej rovnošate“.

K žiadosti boli pripojené: prvopis spisového materiálu evidovaného vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Prešove, úradu justičnej a kriminálnej polície (ďalej len „vyšetrovateľ“), pod č. ČVS: ORP-656/1-OVK-PO-2004; rozhodnutie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu č. 15258/2004 z 11. augusta 2004 vydané ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister spravodlivosti“) a uznesenie Súdnej rady Slovenskej republiky č. 529 zo 4. októbra 2004 (o nezískaní potrebného počtu hlasov pre návrh sudcu vojenského súdu na zrušenie rozhodnutia ministra spravodlivosti).

Generálny prokurátor vo svojej žiadosti poukázal predovšetkým na uznesenie vyšetrovateľa z 10. augusta 2004 pod č. ČVS: ORP-656/1-OVK-PO-2004 (ďalej len „uznesenie z 10. augusta 2004“), ktorým bolo podľa § 160 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie pre skutky kvalifikované ako trestné činy výtržníctva a útoku na verejného činiteľa podľa § 202 ods. 1 a § 155 ods. 1 písm. b) Trestného zákona v podstate na skutkovom základe uvedenom vyššie.

Z dosiaľ zadovážených dôkazov (najmä výsluchy svedkov, ohliadka miesta činu a listiny) a ich hodnotenia vyplýva dostatočne odôvodnený záver, že páchatelom označených trestných činov je sudca vojenského súdu. Keďže rovnosť ľudí v dôstojnosti i v právach a účel trestného konania vyjadrený v § 1 Trestného poriadku sú takými relevantnými princípmi právneho štátu a demokratickej spoločnosti, že ich aplikácia v konkrétnych trestných kauzách musí mať prioritný charakter vo vzťahu k uplatňovaniu inštitútu trestnoprocesnej exempcie sudcu podľa § 10 ods. 1 Trestného poriadku, generálny prokurátor žiada ústavný súd o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu vojenského súdu.

Na neverejnom zasadnutí pléna ústavného súdu 10. januára 2005 konanom o žiadosti generálneho prokurátora (ďalej len „neverejné zasadnutie“) prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky Mgr. P. Š. (poverený zastupovaním generálneho

prokurátora) zotrval na dôvodoch písomnej žiadosti o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu vojenského súdu.

2. Ústavný súd žiadosť generálneho prokurátora zaslal sudcovi vojenského súdu, poskytol mu možnosť vyjadriť sa k nej písomne a ústne na neverejnom zasadnutí, ako aj oboznámiť sa so spisovým materiálom, ktorý mal ústavný súd k dispozícii.

Sudca vojenského súdu po oboznámení sa so spisovým materiálom na neverejnom zasadnutí poukázal najmä na nízku nebezpečnosť stíhaných skutkov pre spoločnosť (nedošlo k žiadnemu ublíženiu na zdraví, nízka spôsobená škoda) a požiadal ústavný súd o zváženie, či nie je postačujúce, že ohľadne trestne stíhaných skutkov je proti nemu už vedené disciplinárne konanie.

II.

1. Podľa čl. 145 ods. 2 druhej vety ústavy rozsah imunity sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 29a ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov za rozhodovanie nemožno sudcu ani prísediaceho stíhať, a to ani po zániku ich funkcií.

Podľa § 10 ods. 1 Trestného poriadku z právomoci orgánov činných v trestnom konaní podľa tohto zákona sú vyňaté osoby požívajúce imunity podľa zákona alebo medzinárodného práva.

Podľa § 11 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku trestné stíhanie nemožno začať a ak bolo už začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak ide o osobu, ktorá je vyňatá z právomoci orgánov činných v trestnom konaní (§ 10 Trestného poriadku), alebo o osobu, na stíhanie ktorej podľa zákona treba súhlas, ak taký súhlas nebol oprávneným orgánom daný.

Podľa čl. 136 ods. 3 prvej vety ústavy ústavný súd dáva súhlas na trestné stíhanie sudcu.

Podľa § 74e ods. 2 zákona o ústavnom súde ak príslušný orgán oznámi predsedovi ústavného súdu, že žiada ústavný súd o vydanie súhlasu na trestné stíhanie alebo na vzatie do väzby sudcu, sudcu podľa osobitného predpisu alebo generálneho prokurátora, predseda ústavného súdu zvolá bez zbytočného odkladu plénum ústavného súdu. Plénum ústavného súdu prerokuje a rozhodne o žiadosti príslušného orgánu, pričom umožní osobe, ktorej sa žiadosť týka, vyjadriť sa o veci. Ak sa žiadosť týka sudcu, ten nehlasuje.

Podľa § 175 písm. g) Trestného poriadku iba prokurátor je oprávnený vyžiadať súhlas na vznesenie obvinenia u osoby, u ktorej je na taký úkon potrebný súhlas ústavného súdu.

2. Ústavný súd v doterajšej rozhodovacej činnosti týkajúcej sa žiadostí o súhlas na trestné stíhanie sudcu podľa čl. 136 ods. 3 prvej vety ústavy (PL. ÚS 19/02, PL. ÚS 24/03 a PL. ÚS 4/04) vychádzal z nasledovných právnych úvah.

Ústava vo vzťahu k niektorým skupinám, kategóriám osôb upúšťa od zásady rovnosti práva a pripúšťa výnimku pre tieto skupiny, kategórie osôb z pôsobnosti trestného práva alebo i správneho práva v rozsahu a spôsobom ustanoveným ústavou a zákonom. Do tejto kategórie osôb patria aj sudcovia.

Sudca teda požíva určitú imunitu, ktorá mu má zaistiť nezávislosť predovšetkým na výkonnej moci, jeho sudcovskú právomoc slobodne zisťovať právo, ako aj posilniť jeho občiansku odvalu rozhodovať v súdnych sporoch v konkrétnych prípadoch o konkrétnych ľudských osudoch len na základe zákona. Táto imunita rovnako ako každá imunita súvisí so zodpovednosťou, ktorej posúdenie v prípade zneužitia patrí súdnym orgánom. Takýto postup je plne v súlade s deľbou štátnej moci na zákonodarnú, výkonnú a súdnu. Imunita sudcu je teda zvláštno oprávnenie považované za jednu zo základných záruk sudcovskej nezávislosti.

Účelom imunity je ochrana funkcie sudcu pred zneužitím práva stíhať trestné činy a priestupky používaním nátlaku prostriedkami trestného konania, používaním donucovacích prostriedkov, na ktoré sú oprávnené príslušné orgány výkonnej moci. Táto imunita sudcu prirodzene nemôže slúžiť na to, aby bola zaistená beztrestnosť páchatel'ov trestných činov. Preto táto imunita nie je absolútna a trvá len do rozhodnutia príslušného súdneho orgánu, ktorý rozhodne o upustení od imunity a dá súhlas na trestné stíhanie a ďalšie úkony v trestnom konaní. Od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia sa stáva trestné stíhanie sudcu prípustným.

3. Ústavný súd na základe preskúmania žiadosti generálneho prokurátora o vydanie súhlasu na trestné stíhanie, listín, ktoré mu predložil, a ústneho vyjadrenia sudcu vojenského súdu na neverejnom zasadnutí nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by v dobe rozhodovania ústavného súdu odôvodňovali podozrenie, že ide o pokus zneužiť prostriedky trestného konania voči tomuto sudcovi.

Ústavný súd preto dáva súhlas na jeho trestné stíhanie (vrátane vznesenia obvinenia) pre trestné činy výtržníctva podľa § 202 ods. 1 a útoku na verejného činiteľa podľa § 155 ods. 1 písm. b) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v žiadosti generálneho prokurátora (toto znenie nemení totožnosť skutkov uvedených v uznesení vyšetrovateľa z 10. augusta 2004).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. januára 2005

